

ARADI KÖZLÖNY

52. évfolyam, 217. szám.
Szombat, 1937. szeptember 25.

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Arad, Bulev. Regele Ferdinand 4.

A mi „autarchiánk“

A Magyar Párt a Sft. Gheorgheni-sepsi-szentgyörgyi nagygyűlésén hozott gazdasági programjában az egyik fővárosi lap gazdasági autarchikus törekvést lát. Ha nem közölné le a hat pontból álló programot, azt hinnénk, hogy azt sohasem olvasta. Így tehát nem gondolhatunk másra, mint arra, hogy az illető lap cikkírója abban élte ki magát, hogy a magyarság ellen uszítsa a románságot. Nem lévén egyéb témája és teendője,

A kérdéses gazdasági program a nagygyűlés gyakorlatilag legfontosabb határozata, a magyar kisebbség életosztónének megnyilvánulása. A magyar tőkét és a magyar kéz munkáját koncentrálni kell, hogy annak segítségével támogassák azt, aki közülünk bukófélben van. A faji összetartásnak gazdasági téren való megnyilvánulása a mai korban általános. Miért tagadják meg tőlünk azt az önvédelmi jogot, amikor a magyar kisebbség gazdasági ereje csökkenőben van, mikor a magyar társadalmat csak összefogással lehet azon a gazdasági színvonalon tartani, amelyen ma áll? Várhatjuk-e bárholonnan másfelől a magyarság egvedeinek kijáró existenciális biztosítékát, ha arról mi magunk nem gondoskodunk. A Gyárfás Elemér szerzőtől által kidolgozott program csak altruizmussal vihető keresztül. Aki a magyar kisebbség gazdasági piacán dolgozik, annak a saját kenyeréből kell egy karéjt leszelni a másikért. A magyar kisebbségi gazdasági élet szükségszerűen altruisztikus, mert faji kapitalizmust csinálni nem áll programjában. Ha ezen a ponton támadnak minket, ha a gazdasági összefogásra való jogunkat vitatják el, akkor az önvédelemtől fosztanak meg és vitális létefontartási törekvéseinket vonják kétségbe.

A kérdéses lap a gazdasági külön szervezkedés vádját, Gyárfás Elemér dr. egy nagyon logikus s igaz állításból kovácsolja, mely szerint az országos gazdasági élettel szemben mi kezdeményezők nem lehetünk, országos gazdasági programot ki nem dolgozhatunk, mert ilyenre csak a szorosabb értelemben vett politikai pártoknak van szükségük. Milyen gyakorlati jelentősége lehet annak, ha a Magyar Párt egy vámvédelmi, munkaszervezési vagy devizanolitikát dolgozna ki? Helyzetéből kifolyóan csak a megfigyelés álláspontjára helyezkedhetik — ahogy Gyárfás Elemér dr. mondja „tanulmányi feladatai“ lehetnek, ami nem jelenti azt, — amit a kérdéses cikk imputál —, hogy az országos gazdasági kérdésekkel szemben a párt közömbös lenne.

Értsék meg a tulsó oldalon levő sajtó munkásai, hogy a romániai magyar kisebbség nem kapitalista latifundiosok egvedeinek alakulását mutatja, hanem egy a létért erős harcban levő közénosztályu tömeget. A magyarság ma homogénebb összetételű társadalomgazdasági képet mutat, mint a szászág, mert nincsenek merkantilkapitalistái. A kereskedelem elhanyagolásának következménye a magyar kisebbség mai Ardeal-erdélyi helyzetében észlelhető. Amikor egy nép gazdaságilag a mai viszonyokhoz mért minimális gazdasági eltérést mutat, akkor nem lehet azzal vádolni, hogy szeparatistikus uton valamely kapitalista érdeket akar takarogni.

Ami autarchiánk meglevő fizikai és munkajavaink védelmében áll. Senkisé megtagadhatja meg tőlünk a jogot, hogy ezeket megvédjük. Minden idők kisebbségi néének vezetői bőségesen éltek ezzel a joggal. Mi sem hagyhatjuk né-
őnket szepárvségbe süllvedni és védjük a min-
fenkinek kijáró kenyeret.

Az angol és az amerikai közvélemény súlyosan elítéli a japán barbarizmust

Csang Kai Sek tábornagy csodálkozik, hogy az Egyesült Államok igazságérzete megengedi a szerződések tiprását

Nanking, szeptember 24. (Rador). Csang-Kai-Sek tábornagy tegnap Nanking bombázásával kapcsolatban nyilatkozott a „Reuter“ ügynökség tudósítójának és elmondotta, hogy

ezek a bombázások nincsenek semmiféle befo-lyással a katonai helyzetre.

Nem is értek el más eredményt, mint azt, hogy Kína népe és az egész civilizált világ tisztában van a japán barbarizmussal. Kína ellenállása addig fog tartani, amíg a japán támadások véget nem érnek. Csodálkozik az Egyesült Államok jelenlegi magatartásán, mert Amerika népe és kormánya mindenkor az igazságért, a jogokért és a rendért küzdött. Kína most is azért harcol, hogy a Népszövetség alapmányának elveit megvédelmezze és joggal elvárhatja, hogy ebben a háborújában a paktumot aláírt valamennyi állam támogatja, miután erre kötelezettséget vállaltak.

Az Egyesült Államok felelőssége nagyobb, mint a többi országoké,

mert Amerika hívta össze Washingtonba a kilenc-

hatalmi konferenciát, amelyen az érdekelt hatalmak résztvettek. Eppen ezért meglepő a szerződést aláíró államok magatartása, amelyek engedik, hogy láb-
bal tiporják azt a szerződést, amelyet a kilenc ha-
talm elfogadott. A kínaiak ellenállóképessége vég-
telen és a japán blokádnak sem lesz semmi hatása.

*A japán repülőknél Kanton városa elleni újabb légitámadása mélyen elkeserítette az angol közvéle-
ményt. Valamennyi lap követeli, hogy a nagyhatal-
mak közösen tiltakozzanak Tokióban. A „News Cro-
nicle“ a kantoni eseményekről gyászkeretes cikket
közöl és követeli a kormány közbelépését. Az an-
gol nép egyöntetű fellépése talán még meg tudja
akadályozni, hogy a gyilkosok ne juthassanak ka-
puinkhoz — írja a lap.*

*Az Egyesült Államokban is éppen olyan nagy
a felháborodás, mint Angliában, Kanton bombázása
miatt. A „New York Times“ mélyen elítéli ezt a bru-
tális és ostoba támadást. A „Herald Tribune“ így ír:
„1906-ban az Egyesült Államok Japánra óriási
szolgálatot tettek. Japán mostani viselkedése olyan
alávaló, hogy nem számítható a civilizált népek közé“*

A DUCE ELUTAZOTT A FÜHRERHEZ

Tizenkét év óta először hagyta el Mussolini Olaszországot

Allítólag utközben felszáll különvonatába Schuschnigg osztrák kancellár is.

Róma, szeptember 24. Mussolini miniszterelnök ma Németországba utazott, Ciano gróf külügyminiszter, Starace a fascista párt főtitkára és Alfieri néprnévelési és propaganda miniszter társaságában. Mussolini tizenkét év után, a locarnoi szerződés aláírása óta

ezuttal először hagyja el Olaszország területét.

Elutazása a legnagyobb ünneppel ment végbe. A termini pályaudvar előtt tizezrekre menő tömeg gyűlt össze. Sorra felvonultak Róma helyőrségének és a fascista alakulatok csapatai, az olasz katonai és polgári előkelőségek. Mussolini miniszterelnök negyed 1 órakor érkezett a pályaudvar elé Ciano gróf és Alfieri miniszterek társaságában. Először ellépett a testőrség soraiba, majd hamarosan felszállt szalonkocsijába. A vonat 20 perccel 12 óra után csendben elindult. Mussolini megjelent kocsijának ablakában emelte karját. A tömeg pedig egyszerre kiáltott feléje:

— Jó utat Duce!

Mussolini vonata holnap délelőtt halad át az osztrák határon. Az osztrák kormány részéről Skübl közbiztonsági államtitkár, a határra utazott, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket. A különvonat az innsbrucki pályaudvaron fog csak rövid időre megállni, ahol az osztrák kormány nevében Skübl államtitkár és a tartományi főnök fogják üdvözölni a Ducet.

Allítólag Mussolini miniszterelnök különvonatába utközben

*felszáll Schuschnigg osztrák szövetségi kan-
cellár.*

Hir szerint Schuschnigg kérte volna a Ducet arra, hogy személyesen oszlasson el bizonyos aggodalmakat.

Warnmündenből jelentik, hogy Hitler birodalmi vezér ma elhagyta a hadgyakorlatok színhelyét és Münchenben utazott, hogy személyesen fogadja Mussolini miniszterelnököt.

Berlini jelentés szerint a német birodalmi kormány félhivatalos lapja a Deutsche Politische Correspondence vezércikkben foglalkozik az olasz kormányelnök küszöbön álló látogatásával. A cikket azzal fejezi be írója, hogy elmúltak azok az idők, amikor a két nemzetet egymás ellen játszhatta ki a diplomácia. Mussolini útja nemcsak európai, hanem történelmi jelentőségű.

Az olasz politikai lapok jelentése szerint Mussolini és Hitler németországi tanácskozásai a következő kérdések megvitatására szorítkoznak:

1. A bolsevizmus elleni küzdelem, különös tekintettel a spanyol kérdésre.
2. A nyugateurópai biztonság kérdése.
3. Az olasz és német magatartás megvitatása a Népszövetséggel szemben.
4. A közép-európai kérdés megtárgyalása.
5. A német-olasz gazdasági együttműködés kiszélesítésének megvitatása.

A lapok szerint a megbeszélések után nem irnak hivatalos jegyzőkönyvet alá, sőt esetleges hivatalos kommunikét sem adnak ki.

Hajón Leningrádba vitték Kutjepov tábornok törbeccsált franciaországi utódát

Skoblin tábornok, a GPU embere volt s ő rabolta el Miller tábornokot. Skoblin tábornok eltűnt feleségét elfogták.

Páris, szeptember 24. A ma reggel megjelenő ujságok nagy részletességgel tárgyalják az orosz frontarcos szövetség elnökének, Miller tábornoknak, valamint Skoblin orosz tábornoknak és feleségének eltűnését. Eddig a rendőrség a következőket állapította meg:

Miller tábornok, aki Kutjepov tábornok szerepét töltötte be az orosz emigránsok között, összeköttetést tartott fenn Skoblin tábornokkal is, akit emigránsnak tartottak. Miller tábornok és Skoblin tábornok ismételt találkoztak egymással. A valószínűség mellett szól, hogy

Skoblin tábornok a szovjet megbízottja volt, aki csapdát készített Miller tábornoknak és ő volt az, aki elrabolta Miller tábornokot.

A rendőrség megállapította, hogy Skoblin tábornok egy magánautót és egy teherautót vásárolt. Különösnek tartják, hogy a tábornok teherautót szerzett be, amikor semmilyen förlakozást nem üzött, amelynek a céljára teherautóra lett volna szükség. Azt hiszik, hogy

Skoblin tábornok vagy egyedül vagy bűntársai segítségével először ártalmatlanná tette Miller tábornokot, majd teherautón Párisból elszállították.

A rendőri nyomozást megnehezítette az a körülmény, hogy Skoblin felesége is eltűnt. Valószínű, hogy ő is ehhez a társasághoz tartozott, amely Millert elrabolta és Le Havreban szovjet hajóra szállította. A rendőrség a legszélesebb körű nyomozást indította meg Skoblin tábornok feleségének felkutatására, de minden fáradozás eredménytelen maradt.

Szerda délután 4 óra tájban Le Havreba kisebb teherszállító gépkocsi érkezett Párisból. Az autóban három ember ült, akiknek személyleírása eléggé határozatlan. Az autó negyed 8 óra tájban tért vissza Párisba, a vezető mellett azonban már csak egy ember ült. Szerdán este háromnegyed 9 órakor váratlanul turára indult Leningrádba a Maria Uljanka nevű szovjethajó. A rendőrség véleménye szerint a gépkocsi egyik utasa Miller tábornok volt, akit valószínűleg a szovjet hajó fedélzetére vittek és Leningrádba hurcoltak. A közbiztonsági rendőrség széleskörű nyomozást indított Le Havreban, hogy ezt a feltevést ellenőrizze.

Feltűnést kelt az orosz emigráció számos tagjának az a bejelentése a rendőrségen, hogy

Miller és Skoblin tábornok között az utóbbi hónapokban súlyos nézeteltérések voltak az általános politikai kérdések és az orosz emigráció ügyében. Megállapították Skoblin tábornokról azt is, hogy nem volt annyira exponáltan bolsevista ellenes, hogy az ő eltávolítása megérné Moszkva kockázatos vállalkozását. Egyre erősödik az a gyanu, hogy Skoblin csalta kelepébe

Franco tábornok jegyzékben tiltakozott a francia kormánynál Troncoso őrnagy letartóztatása miatt

PARIS, szeptember 24. Franco tábornok nemzeti spanyol kormánya tiltakozott Troncoso őrnagy letartóztatása ellen. Mint ismeretes, Troncoso őrnagyot napokkal ezelőtt tartóztatták le Franciaországban, miután az a vád merült fel ellene, hogy résztvett a spanyol köztársaságiak szolgálatában álló C. 2. tengeralattjáró

és juttatta a GPU kezére Miller tábornokot. Ez azonban egyelőre csak feltevés, de súlyos gyanuok szólnak mellette.

Késő éjszakai jelentés szerint az egyik rendőrfelügyelő a Rue de la Faisandere-n elfogta Skoblin asszonyt, aki felesége a rejtélyes módon eltűnt Skoblin orosz emigráns tábornoknak. Az urinót a rendőrségre kísérték, ahol kihallgatták, de arról még részletek nem szivárogtak ki.

A hatóságok szigorú kihallgatásnak vetették alá Skoblin tábornok feleségét, aki a leg-határozottabban kijelentette, hogy semmit sem tud férje és Miller tábornok eltűnéséről. Az asszony yelmondotta, hogy miután elhagyta a szállodát, több párisi ismerőséhez sietett, akiknek segítségét kérte. Az éjszakát Rajkorszky nevű orosz családnál töltötte.

ró elrablásában és része volt az utóbbi időkben elkövetett merényletekben is. Franco tábornok közölte jegyzékében, hogy nem bocsátja szabadon Franciaország malagai konzulját és már is kiutasította a sen-sebastiani kereskedelmi kamara nyolc francia tagját.

A Viitorul meginti a kisebbségi élet „kalandorai”-t,

akik politikai jelszavak mögé rejtik a román nemzetre káros szándékaikat. A kormány féltétele a szászok felé tekint és másra is sujt?

Bucuresti, szeptember 24. A Viitorul, a kormánypárt hivatalos lapja a következő cikket közli:

„Az országban élő faji kisebbségeknek az állam törvényes keretein belül való együttműködését minden párt őszintén óhajtja. A nemzeti és egységes román állam meg is könnyítette ezt az együttműködést és a román nép abban a sovinizmustól mentes szellemben, amely az utóbbi évtizedekben az ország életét jellemzi, helyeslően vette ezt tudomásul. Sajnos azonban, az utóbbi időkben egyes kisebbségi vezetők azon dolgoznak, hogy megsemmisítsék, amit annyi időn keresztül építettünk és centrifugális kísérletekkel próbálkoznak, amit a legnagyobb figyelemmel kell szem előtt tartanunk és megtorlásukról gondoskodnunk.

Ezek a vezetők megvalósíthatatlan reményektől elkápráztatva bizonyos politikai kalandokat tartanak szem előtt, amit a román közvélemény nem engedhet meg. Beszélgetést folytattunk a szász kisebbségek egyes vezetőivel, akik azt hiszik, hogy a közrendre káros kezdeményezést folytathatnak, amivel ártanak a román állam rendjének és a román nemzetnek. Nyilvánvaló, hogy más faji kisebbségek is hasonló politikával próbálkoznak és kihívják a román nemzetet. Különösen azon kisebbségekről van szó, amelyeknek vezetői mindenkor sértő magatartást tanúsítottak, miután utasításokat a határon túlról kaptak. E a vezetők megkísérik, hogy ne számáruyuknál fogva adott helyzetükben szervezkedjenek, hanem törvénytelenség útján és az erőszakra hivatkozva. Ez nem engedhető meg, hiszen közvetlen és állandó veszedelemtől van szó, olyan veszélyről, amely nemcsak a román nemzetet, de a román nemzeti állam területét is érinti, különösen a mai nyugtalan, zavaros és veszedelmes európai helyzetben. A román nemzet nem engedi meg egyetlen pillanatra sem, hogy az ország határain belül politikai jelszavak mögé rejtve olyan alakulatok működjenek, amelyek háboru esetén katonai jelleggel birhatnának. Ezt minden fenntartása nélkül kívánjuk hangoztatni, valamint azt is, hogy e tekintetben nem létezik különbség. A hatóságok minden erejükkel betiltják, megszüntetik és megtorolják az olyan állítólagos politikai csoportosulások szervezést, amelyek meghaladják a törvényes kereteket, vagy amelyeknek vezetői hamisan akarnak alkalmazni a törvényeket és rendeleteket. Ez irányban semmi kétség sem lehet és hiszszük, hogy a kisebbségek megértik, hova akarnak őket vezetni egyes politikai kalandorok.

Egyelőre nem jött létre megegyezés a kisantant és Magyarország között megkezdődött tárgyalásokon

Beck ezredes érdekes közvetítő szerepe Bucuresti és Budapest között

Genf, szeptember 24. A Neue Züricher Zeitung „A kisantant tárgyalásai Magyarországgal” cím alatt hosszabb cikket közöl, amelyben megállapítja, hogy a kisantant és Magyarország között a tárgyalások döntő állapotba jutottak. Masaryk volt elnök temetése után Krofta csehszlovák külügyminiszter megbeszélést folytatott Tătărescu miniszterelnök és Sztojadinovics jügoszláv miniszterelnökkel, főleg Kánya genfi tárgyalásairól úgy, hogy Krofta, aki a temetés után újból Genfbe érkezett, már a kisantant teljes értékű megbízását hozta megával.

A tárgyalások megkezdésére irányuló kezdeményezés Romából indult ki.

Hír szerint Beck lengyel külügyminiszter ép úgy befolyást gyakorolt e tekintetben Bucurestiben, mint Budapestben is. Kánya tárgyalásai meglehetősen elő-

rehaladtak, mert Magyarország értékes támogatóra talált Purics jügoszláv megbízott személyében. Egyelőre nem irtak alá semmiféle megállapodást Genfben. Az ügy fontosságára való tekintettel ugyanis Kánya magyar külügyminiszter előbb tájékoztatni kívánja kormányát. Ha a kisantant és Magyarország között tényleg sikerül nemcsak több évre szóló modus vivendit, hanem közeledést is létrehozni, akkor ez annyit jelentene, hogy tulajutottak a holtpontra, ami annyi év óta jelent akadályt az országok külpolitikájában. E közeledést, mint a Dunárea-medence bizonyosan döntő és igen értékes tényezőjét, Ausztriában, Lengyelországban és Bulgáriában is a legnagyobb örömmel üdvözlölnék. A légkör politikai tisztulása után sokkal kedvezőbbek lennének a gazdasági közeledés kilátásai is.

CORSO Szépművészeti Telefon: 2065
5, 7¼ és 9½ l
A rabszolga kereskedelem utolsó története.
Hatalmas dráma a tengeren.
A halálhajó kapitánya
Gary Cooper, George Raft, Olympia Branda
és Frances Dee
D. u. 3. kor olcsó helyárakkal: Sárga álaré
Kácgató, humoros kalandorfilm.

Az Aradul nou-ujaradi Notre Dame nővérek jubileuma

Négy évtizede dolgoznak itt a lelkes iskolanővérek.

Arad, szeptember 24. Bensőséges ünnepe lesz vasárnap délelőtt az Aradul-Nou-ujaradi r. katolikus egyházi életnek. Negyvenéves jubileumát ünneplik a Notre Dame iskolanővérek annak, hogy közhasznú tevékenységüket Aradul-Nou-Ujaradon folytatják. Az ünnepség iránt nemcsak Aradul-Nou-Ujarad, hanem Aradváros közönsége részéről is nagy érdeklődés nyilvánul meg, amelyet fokoz az a körülmény, hogy az ünnepség keretében az aradi minorita-rend nagy énekkara orgona és zenekari kísérettel Schubert B-dur miséjét adja elő.

Negyven évvel ezelőtt, 1897. őszén kezdték meg áldásos nevelői munkálkodásukat a Notre Dame iskolanővérek, akiket annak idején Kristofcsák Gyula helybeli apátplébános és Printz Fidél iskolaigazgató lelkes agitációjára hívtak meg. Az iskolanővérek Aradul-Nou-ujaradi rendházának megalapítása körül nagy szerepe volt Bauer kanonoknak, a Timișoara-temesvári képezde igazgatójának. Edel M. Reginald nővér volt az Aradul-Nou-ujaradi rendház első főnöknője, akinek vezetésével az első években két elemiiskolai osztály és két óvoda működött három tanerővel és két dolgozó nővérral az intézetben. Az új iskola rövidesen igen népszerű lett Aradul-Nou-Ujaradon. Tömegesen jelentkeztek a tanítványok, úgyhogy néhány éven belül szüksége mutatkozott annak, hogy az iskolát kibővítsék. Főként Bauer kanonok lelkes agitációjára és a helyi hitközség vezetőségének nagyarányú támogatása mellett még 1897-ben elhelyezték az alapkövet az Aradul-Nou-ujaradi zárdaiskola emeletes épületének, amelynek terveit Tabakovits Emil, a régi Arad nagynevű építész készítette. 1903-ban Aradul-Nou-Ujarad nemes emlékü patrónusának, Dengl Józsefnek adománya folytán az iskolaépülettel szemben jelentős ingatlanhoz jutott az egyházközség, melyet még abban az esztendőben az iskolanővérek rendházává alakították át és az épület belső részén több tantermet is építettek.

A negyven esztendő folyamán öt főnöknő vezetése alatt működtek az iskolanővérek, akiknek száma időközben az iskola növekedésével 10—12-re emelkedett. Gottlieb M. Gregoria, Theiss M. Angelina, Auernick M. Benedikta voltak az évek folyamán még a rendház főnöknői. Jelenleg két év óta Rabong M. Gregoria nővér látja el a főnöknői teendőket.

A háboru alatt tanítói munkálkodásukon kívül betegápolással is foglalkoztak az iskolanővérek. Ők látták el az Aradul-Nou-ujaradi katonai kórház ápolónői teendőit. Gottlieb M. Gregoria főnöknő vezetésével, aki megszaktársokkal 24 évig volt a zárdai főnöknője.

Jelenleg hét osztályból áll a Notre Dame iskolanővérek Aradul-Nou-ujaradi leányiskolája, amelyben hat tanerő működik, mert az egyik osztály kettős. Összesen 245 leánytanítványt oktatnak a kitűnő hírnevű zárdaiskolában, amely mellett három tanerővel három kisdudóvó működik, itt 24 fiu és leánygyermek neveléséről gondoskodnak.

A vasárnapi ünnepség egész Aradul-Nou-Ujarad ünnepe lesz, mert mindenki előtt igen rokonszenvesek a nagyközség kedves nővérei. A negyvenéves jubileum alkalmával Edel M. Reginalda nővér, az első főnöknő kivételével, aki magas kora miatt nem vehet részt az ünnepségen, az intézet valamennyi régi főnöknője megjelenik.

A vasárnapi ünnepségek délelőtt fél 10 órakor nagymisével kezdődnek, amelyet Kienitz Géza dr. esperes-plébános, szentszéki tanácsos tart fényes papi segédlettel. Az aradi templomi énekkar Karácsonyi István minorita szerzetes, teológiai tanár vezényletével Kaletzky Vilma orgonakísérete és zenekari kíséret mellett adja elő Schubert B-dur miséjét. Szólót énekelnek Várfalvy Elza, Almási Nusi, Ottrok Ferenc és Fetter Elemér. Te Deum után az egész község katolikusságának bevonásával lelkes ünnepségekben fogják részesíteni a nővéreket a zárdaiskola épületében tartandó jubileumi ünnepélyen.

Önnek biztosíték kell a tisztaságra nézve!

A NIVEA-fogpaszta fogakat fénylően fehéren tartja, csiraoldón hat, tökéletesen tiszta és kellemes ízű. A gyermekek reggel és este megegyezően olyan szívesen tartják fogukat Nivea fogpasztával. És olyan olcsó!

Egy nagy tubus csak 24.- lei

Pop Valer miniszter az állampolgárságok revízióját sürgeti

Egy bizottsági jelentés szerint 1 ezreléssel sem emelkedett a vállalatoknál a román elem arányszáma. — Törvénytervezet az 1918 óta beköltözöttekről.

București, szeptember 24. A kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban működő nemzetközi munkavédelmi bizottság elnöke C. Moteanu jelentést irt a miniszter számára, amely többek között a következőket tartalmazza:

A munkaügyi törvény hároméves alkalmazása után a helyzetet vizsgálva, megállapítottuk, hogy

száz nagy vállalatnál semmiféle változás nem történt a román fajú elemek javára.

Ezek a vállalatok, hogy eleget tegyenek a törvény intézkedéseinek, elküldötték a külföldi honosságu zsidókat, magyarokat és németeket és azokat román állampolgárságu zsidókkal, magyarokkal és németekkel pótolták. A vállalatoknál egy ezreléssel sem nőtt a románok száma.

A jelentéshez Pamfil Seicaru a Curentul hasábjain a következőket írta:

— Végeredményben miért siessenek ezek a vállalatok, hogy a románoknak helyet csináljanak?

A jelentésben említett száz vállalat közül hányan van román igazgatósági tagja?

Előre megmondhatjuk: mindnek. Hányan mondtak le? Egy sem. Sőt, mi több — segédkezet nyújtottak a munkavédelmi törvény körüli szofisztikához.

Ezért van az, hogy a „román többségnek” szólama minden változtatással együtt csak retorikai kísérlet. Pop Valer miniszter Sigheten-Máramarosszigeten kivételes fontosságú nyilatkozatot tett. Eszerint az 1918-ban itt talált kisebbségek dolgozzanak mellettünk a munkavédelmi törvény keretein belül.

De nem térhetünk napirendre az 1918. után beszívargott idegenek nagy száma felett.

Mindazok, akik az egyesülés után jöttek, menjenek. Ritkítási politikát kell végeznünk. Pop Valer ezen nyilatkozata teljesen megfelel annak a törvényjavaslatnak, amelyet kilenc hónappal ezelőtt helyeztem el a kamarában. És megfelel annak a tervezetnek is, amelyet hat hónappal ezelőtt Bentoiu államtitkár szerkesztett és Sasu Vasile igazságügyminiszter jóváhagyott. Ezért Pop Valer kategórikus kijelentését kétkedéssel kell fogadnunk. Elemezzük a helyzetet: Akárhogy magyarázzák az alkotmány szövegét, Gheorghe Tătărescu liberális kormánya végét járja. Legfeljebb november 5—10-ig marad, tehát nagyon rövid ideig. Hogyan akarja Pop Valer a ritkítási politikát addig véghezvinni? Miért nem készít egy törvényrendeletet, amely revízió alá venné a román állampolgárságba csalárd uton történt beszívargásokat?

Tatarescu Prágában folytatott politikai tárgyalásának anyagát Őfelsége elé terjeszti

Hazaérkezett Bucarestibe a miniszterelnök

București, szeptember 24. Tătărescu miniszterelnök péntek reggel fél 7 órakor a fővárosba érkezett. A különvonatot az északi pályaudvaron Inculeț helyettes miniszterelnök, Bădulescu külügyi államtitkár, Paraianu csendőrségi felügyelő, Grigorescu, a miniszterelnökség kabinetfőnöke fogadta a hazaérkező kormányfőt. A délelőtt folyamán Tătărescu hosszasan tárgyalt Inculeț helyettes miniszterelnökkel, majd később többi munkatársával folytatott megbeszéléseket. Különösen Bădulescu államtitkárrel folytatott hosszabb beszélgetést, aki fontos közlésekkel tér vissza Genfbe Antonescu külügyminiszterhez.

Tătărescu kormányelnök egyébként részletes jelentést készített Prágában Benes köztársasági elnökkel, Hodzsa és Stojadinovic miniszterelnökökkel, valamint Leon Blum helyettes miniszterelnökkel folytatott meg-

beszéléseiről, amit Őfelsége, a király elé terjeszt

a közeljövőben esedékes kihallgatás alkalmával. A közeljövőben minisztertanács lesz, amelyen a kormány munkaterveiről tanácskoznak. A jövő hét folyamán megkezdődnek az előkészületek az őszi királyi hadgyakorlatokra érkező előkelő külföldi vendégek fogadtatására.

Ma estére felfüggesztik a csendrendeletet, mert
STAN 6 S BRAN
„COWBOYOK KÖZÖTT”
Ardeai-erdélyi premierjén
Arad harsogni fog a kacagástól
Legújabb nagyszabású zenés vígjáték
Pótkép: színes Mickv, Maus ok.
URANIA Premier mozgó Tel: 12-32
5-7, 15-9-15. 3-kor mérsék

MINDEN CSALÁDNAK SZÜKSÉGE VAN RÁ... Senki sem nélkülözheti

Különböző körülmények: munka által okozott megerőltetés, téves vagy túlzott táplálkozás, ülő foglalkozás, átvirrasztott éjszakák, izgalmas élet, korai öregedés — túl terhelik húgysavval a vért.

Rövidesen megjelenik: a reumatizmus, vesefájdalmak, vesehomok, ischiás és ezek hosszú időre aláássák az egészséget.

Egy URODONAL-kúra — amely a húgysav legkitünőbb specifikus gyógyszere — kiküszöböli az artritizmus veszélyét, azáltal, hogy a vérben felhalmozódott salakokat, főként a húgysavkristályokat feloldja és eltávolítja.

Tehát — kötelező óvatosságból — egyetlen évszakváltásnál sem szabad elmulasztanunk az URODONAL-kúra lefolytatását.

Reumatikusok! Óvakodjatok a különféle ásványi hajtások mindennapi használatától, ezek — kis mennyiségben is — idővel izgatják a beleket; őrizkedjétek a salicylsavas natriumtól és a többi salicyles készítménytől, mert ezek gyengítik az emlékezőtehetséget, kifárasztják a gyomrot és szivnyomást okoznak.

URODONAL megakadályozza az artritizmust, meggyógyítja a reumatizmust!

CHATELAIN-KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MÁRKA.

KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRANKBAN ÉS DROGERIÁKBAN.

Hogyan is mosolyoghat bárki is BETEG GYOMORRAL?

Felbőgés, gyomorégés, göncsök, migrének, vértolulások, ezek azok a jelenségek, amik naponta kínozzák. Védőkezzen a rossz emésztés és a gyomorban ellen, gyomor- és bélfekély fenyegeté. A fent felsorolt kellemetlen jelenségek leküzdésére szedjen DIGERONAL-t, amely a gyomor tökéletes védőszere. Egy kávéskanál por, vagy 3 tabletta feloldandó egy kevés vízben és ebéd után beveendő, ez a mennyiség DIGERONAL márközömbösíti a savakat, megszünteti a különféle panaszokat és megelőz mindennemű komplikációt.

Minden érzékeny gyomornak adjunk DIGERONAL-t.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

JUBOL

növényi hashajtó, erjedés és görcsök nélkül kitisztítja a beleket. Nagyon gazdaságos. Egyetlen tabletta — este lefekvéskor — teljesen elegendő.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

A levegő palotájának csodái a párisi világkiállításon

A francia repülőgyártás nacionalizálásának hatása. A világ legtökéletesebb repülőtere. 40 millió kilométeres ut egyetlen balesettel

Páris, szeptember 24. A világkiállítás esztelenjére a francia aviatika is teljes felkészültséggel ronult fel, hogy abban a nagy versengésben, ami ma a repülés terén a nagyhatalmak között folyik, beigaolja magas klasszisztát.

Pierre Cott, a volt háborús repülőtiszt és jelenlegi légügyi miniszter nemrég rendelettel nacionalizálta a nagy francia repülőgép- és motorgyárakat.

Ennek az oroszizű cselekedetének nagy visszhangja jámadt. Ha többeknek nem is tetszett és külföldről s erősen bírálhatták a nacionalizálást, a francia repülésnek tényleg hasznára vált. A gyárak nagyrészt hatalmas beruházások árán eltávolította a háboru esetén veszélyeztetett párisi körzetből és nyugati meg délnyugati megyékbe helyezte át. Új repülőgéptípusok építését vitte keresztül és megkezdte a nagyrészt elavult francia katonai és forgalmi gépanyag gyors ütemben való felfrissítését.

Páris közforgalmi repülőtere is megfiatalításon ment át. Lebontották a régi állomásépületet, amely már régóta nem volt méltó és megfelelő Párishoz. Helyette megépült üveg- és betonból egy monumentális új forgalmi épület, amely ma talán a leg-tökéletesebb a világon. 230 m. hosszú és 40 m. széles ez a világos, üvegkupolás, izléses építmény.

Az épületben a rádióantennától kezdve a rádió-, meteorológiai és forgalomvezető szolgálat, olvasóterem, kényelmi berendezések, minden együtt van oly élszerű elrendezésben, hogy mellette a tízéves berlini repülőállomás-épület elavultnak látszik. Párisnak erre a le bourgeti repülőterére — mert még van ezenkívül hat sport-, katonai kísérleti repülőtere is — naponta mintegy 80 forgalmi gép érkezik. Páris-tól ma

egy órányira van London és négy órányira Berlin és Prága.

Reggeltől estig elérhetők a legtávolabbi európai repülőterek Török- és Oroszországban, ezenfelül

Észak- és Nyugat-Afrika. Két nap alatt jut el a párisi pósta Brazília partjaira és négy nap alatt Chilébe, a Csendes óceán mellé.

Az Air France, amely ma az egyetlen francia légiforgalmi vállalat, két és fél éves fennállása óta közel negyven millió kilométert repült és csak egy utasgép baleset volt. Ez az esztendő, úgy látszik, a repülőkiállítások éve. Prága, Brüsszel, Düsseldorf, Hága, Milánó és a világkiállítás területén Páris mutatják be a legmodernebb repülőgép- és motoranyagot.

A „Palais de l'Air” — ahogy ők nevezik — a világkiállítás legjobban látogatott kiállítási csarnokának egyike. Az ejtóernyőgyrórtorony és a kiállítási pilótáiskola a fiatalság eldorádója. A 150 méter hosszú, több részre osztott hatalmas csarnok eleje a tiszta üvegfedésű „Coupole Atmospherique” kívülről olyan, mint egy óriási amerikai bombázógép

géppuska tornya. Bent repülőgépek repülő és álló helyzetben. Az anyag tulajdonképpen háromféle. A gyárak legújabb, még csak pár kísérleti példányban levő prototipusai a közeljövő gépei. Egy- és többmotoros, tiszta fémépítésű katonai-, forgalmi-, sport és iskolagépek 40-től 3200 lóerőig, 150-től 600 km. sebességig. Azután a jelenleg használatban levő típusokból néhány és a múlt gépei, modellekben és képekben.

A nemzetközi kiállítási csillagturán hatvankét darab, tizennyolc nemzethez tartozó repülőgép igen erős versenyében kiválóan szerepeltek a magyar Timár testvérek. Ugy ebben, mint az ezt követő damaskus—párisi versenyben nem volt ezerencsájuk a franciáknak. Ott meg az olaszok arattak le kiváló gépeikkel, pilótáikkal mindent. Folyik a csata az újságok és szaklapok hasábjain és nemzeti szegyenek tartják, hogy egy a sport, mint a katonai bombázó gépek építésében a franciák még mindig viszázamaradtak. A szélsőséges lapok szemrehányást tesznek Cottnak, hogy minek irat ki olyan versenyt, milliós díjjal, amit francia gép meg sem nyerhet. Hát igaz, a franciák kicsit könnyelműen vették a gépépítést és elkéstek a kísérleti repüléseknél előbújt hibák javításával, vadászszázaduk zürichi sikere viszont annál értékesebb, mert ott ők győzték le az olaszokat.

Félmilliót sikkasztott a tudományegyetem vezérttkára

Letartóztatták a szép jövő előtt álló fiatallembert

București, szeptember 24. A fővárosban ismét nagyszabású panama pattant ki. A visszaélés ezuttal a tudományegyetemen történt, ahol Eustatiu Constantin vezérttkár több mint félmillió leit sikkasztott.

Eustatiu Constantin, aki egyetemet végzett ember, ragyogó karrier előtt állott, mostani meg gondolatlan cselekedete azonban kettétörte felfelé ívelő pályáját. A sikkasztást néhány nappal ezelőtt fedezték fel, a pénztár ellenőrzése alkalmával. A tudományegyetem vezérttkára kezelte ugyanis a pénztárt is és amikor felettesei a pénztárkönyvet átvizsgálták, az addig korrektnek ismert tisztviselő

560.000 lejzel nem tudott elszámolni.

Az egyetem rektora az esetről jelentést tett az ügyészségnek és Eustatiu Constantint még a tegnapi nap folyamán őrizetbe vették. A tisztviselő mindjárt kihallgatása elején bevallotta, hogy a hiányzó összeget a saját céljaira használta fel. Megállapítást nyert, hogy a pénztárnok az egyetem épületében szükségessé vált különböző munkálatok és a laboratórium részére szánt gépek alapjából sikkasztotta el a több, mint félmillió lejnyi összeget. A sikkasztás még hónapokkal ezelőtt történt, azóta azonban nem végeztek ellenőrzést a pénztárban és a hiányt ezért nem fedezték fel eddig Eustatiu Constantin letartóztatása nagy feltűnést keltett a főváros előkelő köreibben.

„AZ UTOLSÓ MADRIDI VONAT” ELINDULT ARADRA

Hétfőn kezdődik Párisban a francia-angol-olasz tengerészeti értekezlet

Róma, szeptember 24. A francia-angol-olasz tengerészeti értekezlet valószínűleg hétfőn ül össze Párisban, a francia külügyminisztérium palotájában. A francia lapok jórésze már most jelzi, hogy a szovjet már is igyekszik elgáncsolni a megegyezést. Litvinov külügyi népbiztos ugyanis diplomáciai téren igyekszik elégtételt szerezni azon vereségek miatt, amelyeket Genfben kellett elszenvednie.

Kommunista jelvények a londoni olasz követség épületén

London, szeptember 24. Chamberlain miniszterelnök ma délelőtt MacDonald dominiumügyi miniszterrel tanácskozott, majd résztvett azon a villásreggelin, amelyet Grandi londoni olasz nagykövet adott az aostai herceg tiszteletére. A vendégek megérkezése előtt az olasz nagykövetség épülete előtt incidens játszódott le. A közönség sorából valaki, kommunista jelvényeket mázolt a palota kapuja előtti kövezetre. A rendőrség a vendégek megérkezése előtt el tudta tüntetni az odamázolt jeleket.

„Isten szebb jövőt készít az emberiség számára”

— mondotta Olosz Lajos, akit most iktattak be a Salonta-szalontai református egyházmegye gondnoki méltóságába. „A református egyház a rend és tekintélytisztelet egyháza”

Arad, szeptember 24. Csütörtökön, délelőtt 9 órakor tartotta őszi rendes közgyűlését a Salonta-nagyszalontai református egyházmegye Arday Aladár esperes és Tisza Kálmán legidősebb egyházmegyei tanácsbíró elnöklete alatt. A gyűlésen az egyházmegyéhez tartozó 29 egyházközség képviselőiben ugyanennyi lelkész és egyházi kiküldött vett részt. Az aradi egyházat Tarnóczy Lajos lelkész és Dömötör László presbiter képviselték. Rajtuk kívül Aradról Mészáros Dániel tanácsbíró és Muzsaj József gondnok vettek részt a nagyszabású gyűlésen. A gyűlést a 90-ik zsoltár eléneklése után Arday Aladár esperes áhitatos imája nyitotta meg. Ugyancsak ő mondotta a megnyitó beszédét is, amelyben két fájdalmas jelenségre mutatott rá. Arra, hogy az utóbbi időben egyes egyházak életében felforgató elemek megzavarják a gyülekezetek békéjét.

„A református egyház mindenkor a rend és tekintélytisztelet egyháza volt a múltban,

— ma megmaradásunk parancsolja, hogy le ne térjünk a rend és törvényesség útjáról, mert ellenkező esetben egyházunk fennmaradásának alapját dőlnek fel. Külön eljárást javasolt azok ellen a presbiterek és hivatalos egyházvezetők ellen, akik akár megtévesztés folytán, akár egyéni szenvedélyek hatása alatt a felforgató elemek mellé állnak. Hasonlóképpen megbélyegezte a lelkészválasztások alkalmával előforduló tisztességtelen és törvénytelen eljárásokat is.”

Az esperesi megnyitó után számbavették a megjelenteket és a Fráter Emil halálával megüresedett egyházmegyei gondnoki állásra elrendelt szavazás eredményét hirdették ki, amely szerint az egyházmegye egyházai 28 egyhangú szavazattal dr. Olosz Lajos Chisineu Cris-kisajenői ügyvédet, az ismert nevű író, egyházmegyei főjegyzőt választották meg.

Az eskü letétele után Arday Aladár esperes üdvözölte elnöktársát az egyházi vezetés nehéz munkájában rokon lelkes találkozásának örömeivel. Hang sulyozta, hogy

a mai nehéz időben a vezetőknek mártírságra

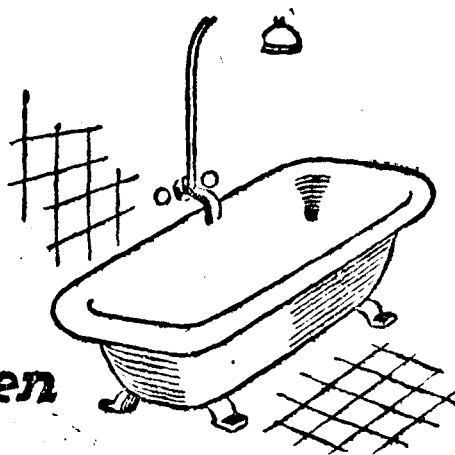
Vasárnap délelőtt nem lesz villanyáram

Az aradi villanygyár igazgatósága közli, hogy szeptember 26-án, vasárnap délelőtt fél 10 órától fél tizenkét óráig szünetel az áramszolgáltatás a villanygyárban történő munkálatok keresztülvitele miatt. Így tehát az említett időpontban nem lesz villanyáram Aradváros területén, valamint Aradul-Nou-Ujaradon, Muresel-Zelgmondházán, Sannicolaul-Mic-Kisszentmiklóson, Pecica-Pécskán, Rovine-Magyarpecskán, Seltin-Sajtenyben, Curtici-Kürtösön, Păncota-Pankotán, Galšan, Siria-Világoson, Covasin-Kovácsán, Cuvinon, Ghioroc-Györökön, Minis-Ménesen, Paulis-Ópáloson, Radna-Máriaradnán és Lipova-Lippár

VIM

MINDENT TISZTÍT

álaposan és kiméletelesen

Fürdőkádak és

kész lélekkel és elhatározással kell tisztásgüket betölteni.

Után Tisza Kálmán üdvözölte az új gondnokot, a kinek kezébe nyugodt lélekkel adja át az egyházmegye vezetését, mert férfiúi jelleme és erkölcsi fedhetlenségére biztosítja arra, hogy mindenkor a törvényesség és az igazság útján vezeti az egyházmegye ügyeit. Fogarassy Bálint a lelkész kar nevében köszöntötte dr. Olosz Lajost, mint a kinek ő vallás-oktatója volt és kora ifjuságától kezdve figyelemmel és jóleső büszkeséggel kísérte pályafutását, a mely ma a gyülekezetek bizalmából nagy elődök által különösen diszessé vált állásába juttatta. Háromszoros „éljen”-nel kért áldást a működésére. A klasszikus bibliai idézetekkel ékes beszédet mély megindultsággal hallgatta a közgyűlés. Rohács Pál egyházmegyei számvevő a világi alkotó tagok, Mikó Pál Salonta-szalontai igazgató-tanító a tanítók nevében köszöntötte az új gondnokot. Beszédében rámutatott arra, hogy a református templomok mellett mindenkor ott állott az iskola, mint az egyház veteményes kertje és a művelődés eszköze és ma ez

az iskola élet-halál harcot vív fennmaradásáért. A tanítók ennek a küzdelemnek a válságos sorsu katonái és kérték az új gondnok megértő támogatását. Az üdvözlések után Olosz Lajos megtartotta székfoglaló beszédét.

— Az üdvözlések által megvilágított nehézségek láttára és ezt a tisztet előttem betöltött nagy férfiak példájára gondolva leki szememmel önmagamba nézve méregetem erőmet, — vajjon meg tudok-e felelni a reám váró feladatoknak?

Bölcsészeti elmerüléssel fejtegette elődeinek kiválóságát, látnoki szemmel rajzolta meg a hit lényegét és szerepét az emberi életben.

Porzsemek vagyunk, — de hitéletünk annak a világépítő munkának tesz minket részeseivé, a melyekkel Isten egy szebb jövőt készít az emberiség számára.

Elragadtatással beszélt a hitnek felemelő és megtartó erejéről. Különösen kiemelte azt a szerepet, amely ma a kisebbségi magyarság vezetőire hárul, akiknek időileg az elérhető eredményekre kell megfeszíteni minden erejüket és jótakaró igyekezetükkel nem menthetik balsikerű tevékenységüket.

Az egyházmegyei gondnok rendkívül magas színvonalu fejtegetései valóban megnyugtatóak voltak arra nézve, hogy a Salonta Mare-nagyszalontai egyházmegye ügyeinek vezetése kiváló szellemi képességű egyén kezébe jutott. Kisebbségi ügyek letárgyalása után a gyűlés déli fél tizenkét órakor ért véget. Egy órakor száz terítéses bankett volt a kaszinó helyiségében.

Félmillió dollárról mondtak le a kanadai ötös ikrek szülei,

mert egészségi okokból nem engedték meg gyermekeik mutogatását az 1939-es newyorki világhiállításán

Newyork, szeptember 24. Az 1939-ben Newyorkban rendezendő világhiállítás rendező bizottsága érdekes ajánlatot tett a kanadai ötös ikrek szüleinek. A bizottság félmillió dollár tiszteletdíjat hajlandó adni a Dionne házaspárnak, az ikrek szüleinek, ha megengedik, hogy az öt kisléányt kiállítsák

a világhiállításán. A szülők elfogadták volna az ajánlatot, közbelépett azonban az ikrek kezelő orvosa, Alan Dafoc, aki nem tartotta megengedhetőnek — főleg egészségi szempontból, — a terv keresztülvitelét. Így azután a szülők visszautasítva a ajánlatot, körülbelül 80 millió leíról mondtak le.

Előre megfontolt szándékkal gyilkolt Duma Arzen

Hadbírózás elő kerül a szerelmi bűnper

Arad, szeptember 24. Ma délelőtt Aradra érkezett Madaras Teodor Oradea-nagyváradai államrendőrségi detektív, a kinek jelenlétében az aradi rendőrségen ismét kihallgatták az Oradea-nagyváradai véres féltékenységi dráma főszereplőjét: Duma Arzént. A 22 éves üvegcsiszoló munkás ismételten hangoztatta, hogy nem készült előre Sike Irma meggyilkolására és azt pillanatnyi beszámíthatatlanságában követte el. Tanukkal igyekezett bizonyítani, hogy a hatlövővetű forgópisztolyt, amelyből három golyót lőtt szerelmesére, évekket ezelőtt egy aradi tisztiszolgától vásárolta és a revolvert azért vitte magával, mert a katonatársai között el akarta adni. Ezzel a védekezéssel ellentétben Madaras detektív közölte a nyomozást vezető Detesán Ioan rendőrkapitánnyal, hogy a meggyilkolt Sike Irma levelei között, amelyeket Duma Arzéntől ka-

pott, egy olyan levelet is találtak, amelyben a szerelmes fiatalember azzal fenyegetőzött,

hogy ha nem megy hozzá feleségül, megöli.

Ezzel a levéllel a hatóságok azt akarják bizonyítani, hogy Duma Arzen előre készült a gyilkosságra. A tettest pénteken délután erősen megvasalva Oradea-Nagyváradra szállították, ahol — miután a gyilkosságot ostromzónában követte el, — hadbírózás elé állítják.

SELECT 3 (mérs.), 5, 7½ és 9½ órakor
Helyárak: 14, 20 és 26 lej.
A JÉGHERCEGNŐ
SONJA HENNIE remek világhitme
a 3 Ritz Brothers és Borah Minevitch szájharmonika-jazz közreműködésével.

HIREK

A játékos etikája

Egy budapesti kártyaklubban történt, ahol világtalan és egyenletes balszerencsével küzdött egy fiatal tisztviselő. Már négyszáz pengő veszteségnél tartott, ebből 350 pengő a cége volt. Ott vigyorogtak a zöld és lila bankók két lépéssel arrébb a croupier előtt, de ez a minimális távolság felért azzal az uttal, amely a Markó uccába vezet. A fiatal tisztviselő még nem járt Montecarlóban és nem tudja, hogy a játékos, aki veszít, merev arcúval ül és a buffetben főbelövi magát. Dehogy is hallott ilyen hősi gesztusról! A kérdést egészen pepties hirtelenséggel oldotta meg. Felugrott, a croupier előtt fekvő pénzhalmazra vetette magát és egy csomó pénzt szembrevágva ugyanilyen gyorsasággal távozott.

Ez egyszerű lopás. A kártyaklubban súlyos etikakérdés és etikettegyalászás. De a croupier csak mosolygott ezen. Az éjszakák által összeráncolt arcát a megbotránkozottság vörössége nem tette színesebbé. Ez a fiatalok! Sikkaszt, lop és rabol. Nehéz közöttük gentlemannek maradni. De már ismét forgott a rulette. Forgott még egy óráig, amikor egy boy ke-reste 150 pengővel és egy kis levéllel. A levél tartalma ez volt:

— A barátom, amikor a klubból lerohant, a köruton belébotlott. Elmesélte, hogy elvett Öntől egy összeget. 500 pengő volt. Ön elvett barátomtól 400 pengőt, tehát 100 pengő Önnel visszajár. Azonkívül a barátom szájából vesztett 50 pengőt, ez is az Öné. Itt küldök 150 pengőt. Maradt barátomnál 350 pengő, ez a cége. A cég nem károsodhatik, azért, mert maguk játszanak. Üdvözlő „Egy matematikus.”

Világos, hogy ez az etika tisztultabb, mint a játéktér erkölcsi felfogása. Ezzel a megoldással mindenki jól járt: a croupier visszakapta a pénzt, a fiatal ember megmenekült a fogháztól, a cég pedig attól a rosszérzéstől, hogy tisztviselőjének játkészvedélye van. És mindez revolver nélkül.

— **IDŐJÓSLAT.** Bucurestii jelentés szerint a következő 24 órára derült idő, gyenge szél és a hőmérséklet csekély süllyedése várható. A hegyes vidékeken eső lehetséges.

— Budapestre szállították Horthy István holttestét. Bécsből jelentik: Horthy István tábornok holttestét pénteken délután az egyházi szertartás után Budapestre szállították. A szertartás a Collegium Hungaricában folyt le. Az érület előtt az osztrák testőrség diszszázada állt fel zászlóval és zeekarral. A gyászszertartást Egly János Károly református teológiai tanár, egykori tábori lelkész végezte. Utána a bécsi helyőrség tisztiküldöttsége sorfalat állt és e között tették autóra a koporsót.

— **MAGYARORSZÁGBÓL ERKEZETT ROMÁN CSALÁDOK TELEPÍTÉSE.** A kormány elhatározta, hogy a közműltban Magyarországból érkezett román családokat a nyugati határ mentén telepíti le. Sassu földművelésügyi miniszter közbenjárta Banca Națională annak érdekében, hogy megfelelő kölcsönt kapjon a minisztérium a Timișeme megyei Pustini községben lévő 450 holdas birtok megvásárlására. Ezen a birtokon telepítenék le az említett családokat.

— **TIZENHÁROM KISEBBSEGI POSTATISZTVISELŐT VISSZAHELYEZTEK ALLÁSÁBA.** Timișoara - Temesvárról jelentik: A múlt esztendőben a posta szolgálatából számos kisebbségi tisztviselőt és tisztviselőnőt elbocsátottak. Az elbocsátás indok nélkül történt, de valószínűleg összefüggésben állott az előző román nyelvizsga eredményével. Ezeknek a kisebbségi postásoknak az ügyében most váratlanul örvendetes fordulat állott be. Spirescu Ioan igazgató, a Timișoara-temesvári központi szolgálat vezetője, tizenhárom tisztviselőt arról értesített, hogy a postai vezérigazgatóság visszafogadta a szolgálatba és felhívta őket a jelentkezésre.

118 nő toloncutja

Toloncuton 128 lengyel asszony és leány érkezett vissza hazájába, mert ígérete ellenére nem ment férjhez. Ezek óta nagyon megkönnyítette Kanada a bevándorlást, főleg nők számára, mert ott fölös számban vannak a férfiak és erre különösen Lengyelországból megindult a nők tömeges bevándorlása. Az egyetlen feltétel az volt, hogy férjhez kell menni. Bizonyos időközönként azután szemlélt tartottak a bevándorolt nők fölött és akik nem tárták férjhez, azokat kényszerűen hazaküldték.

— **TRAGIKUS ÖNGYILKOSSÁG CHISINEU, CRIS-KISJENON.** Chisineu Criș-Kisjenonról jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt tegnap a községben. Féry Andor nyugalmazott vízmester, a Crișul Társulat, több mint harminc éven át volt tisztviselője, a reggeli órákban agyonlőtte magát. Az idős tisztviselő, aki már néhány év óta nyugalomba vonult, az utóbbi időben súlyos anyagi zavarokkal küzdött. Tetézte anyagi gondjait, hogy nemrégiben egy vállalkozása nem sikerült. Féry Andor tragikus 3—5, zöldbab 9—10, csöves tengeri drb. 1—2 lei. tet, mert az öngyilkos tisztviselőt a község lakossága közbizsületben részesítette.

— **Halálozás.** Fábian Magduska hosszas szenvedés után f. hó 23-án elhunyt. Temetése f. hó 25-én délután fél 6 órakor lesz az Eternitate-felsőtemető halottas házából.

Egy kétszobás földszinti

komfortos lakás október 1-re

előnyösen kiadó

Piata Catedralăi 5.

— **AZ ARADI PÉNZÜGYIGAZGATÓSÁG** figyelemzeti a nyugdíjasokat, hogy abban az esetben, ha nyugdíjukat feleségük, vagy más megbízottjuk által akarják felvenni, akkor előzetesen erre vonatkozóan alá kell írniok az illetékes kerületi adóhivatalnál azt a nyomtatványt, amelyet a minisztérium ebből a célból megküldött. Az említett nyomtatvány aláírása nélkül megbízottaknak a nyugdíjat nem folyósítják és azt a nyugdíjas csak személyesen veheti át.

Szabásznőt elsörendűt keres nagy ardeali-erdélyi fehérnemű gyár

Ajánlatokat „Habselvem” jeligére Rudolf Mosse hirdetőbe Arad

— **A PANCATA-PANCOTAI REFORMÁTUS** nőszövetség szeptember 25-én este kilenc órai kezdettel szüreti mulatságot rendez a helyi Dácia vendéglő összes termeiben. A zenét a Pancota-pancotai jazzzenekar szolgáltatja, a minden bizonyon nagy számban megjelenő közönségnek.

— **BETÖRŐK A KATOLIKUS GIMNAZIUMBAN.** Péntekre virradó éjszaka betörők jártak az aradi római katolikus gimnázium épületében. A keletlen látogatók álkulcs segítségével behatoltak Fischer Aladár igazgató irodájába, ahol feltörték az iratszekrényeket, valamint az íróasztal fiókjait, ahonnan egy mikroszkópot, több ceruzát, gumiszivacsokat, egyéb iskolaszereket és kisebb pénzüsszeget zsákmányoltak. Az álkulcsos betörők behatoltak a tanári szobába, ott is felfeszítették a fiókokat, majd a gimnázium épületének földszinti folyosóján levő katolikus elemi iskola irodájába, ahonnan szintén apróbb tárgyakat vittek magukkal. A betörők innen az ablakon keresztül az udvarra ugrottak és a kerítésen keresztül menekültek el. A betörést ma reggel az épület felügyelője fedezte fel, aki nyomban értesítette a központi rendőrség ügyeletes osztályát, a honnan bizottság szállt ki a helyszínre, de semmi olyan nyomot nem találtak, amelyekből a betörők kilétére lehetne következtetni.

Egyéni fellogás

— Ah, micsoda pompás, ragyogó őszi idő...!
— Micsoda...?! Örült vagy...?
— Dehogy. Gyógyszerész...!

Főtéri elegáns üzlethelyiség

a korzó legforgalmasabb pontján, minden szakmának megfelelő berendezéssel, két kirakattal

családi okokból eladó

Kedvező ajánlat esetén bérbeadó

vagy társulási lehetséges.

Ajánlatokat továbbit „AGE” reklámvállalat Arad. Tel. 1525.

Masaryk népszerűsége

Masaryk szinte szenvedett népszerűsége miatt.

— **Népszerűség! Milyen utálatos dolog!** — mondta nemrégén félig komolyan, félig tréfásan egy fiatal francia újságírónak.

S amikor az újságíró meglepetve nézett rá, így folytatta:

— Ön előtt a köztársaság legszigorúbban őrzött foglya áll. Imádom a gyaloglást, imádom a mezzei sétákat, imádom a csavargást Prága uccáin. Ez számomra lehetetlen! Otthon kell ülnöm, mintho lakat alatt lennék. Mihelyt kidugom az orrom a lakásomból, azonnal tömeg vesz körül s mindenki kezet akar velem fogni. Az újságíró természetesen nem vette komolyan ezt a panaszkodást. De Masaryk csakugyan elkeseredve folytatta:

— **Hányszor szerettem volna beülni Prága egyik vagy másik kávéházába s ott egy korsó sör mellett elbeszélgetni valamelyik barátommal. De nem, én Csehszlovákia elnöke vagyok, akinek tilos a kávéház. Ismer még egy ilyen valakit?**

— NEGY KÜLÖNVONATTAL HATEZER ZARANDOK ERKEZIK A RADNAI KEGYHELYRE.

Oradeáról jelentik: Fiedler István oradeai-arádi megyéspüspök kezdeményezésére és az ő személyes vezetésével vasárnap, 26-án négy különvonattal hatezer Satumare-szatmári és Oradea-nagyváradai egyházmegyebebeli zarandok érkeznek a radnai kegyhelyre. Az első eset, hogy távoli helyről egyszerre ilyen nagy tömegben látogatják meg a híres radnai templomot. Az ünnepi misét ez alkalommal Fiedler püspök mondja a kegytemplomban.

— **VÉRSZEGÉNYSÉGNÉL ÉS SAPADTSÁGNAL** reggel éhgyomorrra egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvíz szabályozza a belek annyira fontos működését, a gyomoremésztést előmozdítja és az étvágyat erősen fokozza. Az orvosok ajánlják.

— **Dr. Biksz ismét rendel. Reg. Ferdinand 63. szám.**

— **ISKOLABA JAR EGY 106 ÉVES ASSZONY.** Amerikában, az Illinois állambeli Elginben most nyílt meg az a különös továbbképző iskola, amelyet dr. Charles Sharp alapított — 70 évnél idősebb mindkét nembeli tanulók számára. A beiratkozottak első csoportjában szerepel a 106 éves Mrs. Carista Towler. Toloszáken vizsik a ziskolába.

— **UTAZÁSI KEDVEZMÉNY BRASOVBA-BRASSÓBA.** Bucurestiből jelentik: A CFR vezérigazgatósága a brasovi-brassói baromfi kiállítás látogatói részére 50 százalékos utazási kedvezményt nyújt. A kedvezmény október 23-tól november 12-ig érvényes.

— **Dr. Spielberger fogorvos hazaérkezett.** Str. Consistorului 16. Telefon 1826.

— **BALLA FRIGYES MŰVESZI SIKERE.** Művészi portré vonja magára a Bruckner-butorkereskedő cég kirakataiban a közönség figyelmét. A finom, lágy tónusban kidolgozott kép Balla Frigyes, a kiváló aradi festőművész alkotása, amely azt bizonyítja, hogy a kitűnő mester művészi ereje szinte megfiatalodott. Az arckép beállításban és színeiben egyaránt eredeti és a fiatalos erőt, évnél idősebb ecsetvonásokból kicsillan, a lehiggadt, komoly művész tudása foglalja harmónikus egészbe. Balla Frigyes, ennek a városnak legrégebb és legismertebb arcképfestője ismét tanúságot tett arról, hogy változatlanul avatott kezű és a korral haladó művészi érzékű kezelője az ecsetnek.

— **A Timișoara-Arad-Oradea közötti országút megjavítása.** Bucurestiből jelentik: A technikai szervek elkészítették a Timișoara-Arad-Oradea-Satumare közötti autótut terveit. A munkálatok tavasszal megkezdődnek.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK:

ROZSNYAI Avram Iancu tér.

FÖLDES Eminescu u.

KÁRPÁTI Bul. Reg. Ferdinand ut.

SPORT-ESEMÉNYEK

Ha a FRFA nem fogadja el a román-magyar mérkőzés időpontját az október 31-ét — a találkozó ősszel elmarad

Bucuresti, szeptember 24. A román-magyar válogatott mérkőzés időpontjáról és egyáltalában megrendezésének lehetőségéről a hírek nagyon ellentétesek. E pillanatban két ellentmondó hír között válogathatunk. Az egyik szerint az MLSz ülést tartott és foglalkozva a FRFA részéről ajánlott időpontokkal, valamennyit elutasította. Október 17-re nem felel meg, mert a Ferencváros játékosai pihennek az egy hét múlva levő római serlegdöntő miatt, azért magától eszik az október 24-i időpont is, a magyarok végül október 31-ét ajánlják. Erre nézve a FRFA főtitkára nem adott végleges választ, hanem haladékot kért, mert előbb tárgyalásba kezd a labdarugó sport vezetőivel. Valószínűbb azon-

ban, hogy az őszi román-magyar mérkőzést mégsem sikerül nyélbeütni.

Az októberre tervezett másik nemzetközi műsorból, a román-bolgár mérkőzésből sem lesz valóság. Minthogy a Balkán labdarugó torna elmaradt, a FRFA október 10-re Bucurestibe hívta a bolgár válogatottat. A bolgárok ezt a meghívást nem fogadhatták el és helyette az október 3-iki időpontot ajánlották, úgy, hogy ugyanekkor Szófiában a B. csapatok mérközzenek. Minthogy ez a FRFA-nak nem felel meg, a tárgyalások megszakadtak és október 3-án és 10-én nemzeti bajnoki mérkőzéseket játszanak. Kivételt csak a Ripensia csapata képez, amely tudvalevőleg 10-én az Ujpestet látja vendégül.

Itt az 1937 tenisz-világranglista

London, szeptember 24. Wallis Myers a világhírű tenisz szakértő összeállította szokásos világranglistáját. Az 1937. évi teljesítmények alapján Myers szerint a következők a világ legjobb játékosainak éreksorrendje:

FÉRFIAK: 1. Budge USA. 2. Von Cramm német. 3. Henkel német. 4. Austin angol. 5. Ritchie USA. 6. Grant USA. 7. Crawford ausztrál. 8. Menzel csehszlovák. 9. Parker USA. 10. Hare angol.

NŐK: 1. Lizana csilei. 2. Round angol. 3. Jedrejovska lengyel. 4. Sperling dán. 5. Mathieu francia. 6. Jacobs USA. 7. Marble USA. 8. Horn német. 9. Helridge USA. 10. Buttle USA.

ROMANIA 1937-İK ÉVI FÉRFIPÁROS TENISZBAJNOKSÁGÁT a Schmidt-Caralulis pár nyerte meg a Réti-Hamburger párral szemben.

SKÓCIA-ANGLIA 1:0 (0:0). Glasgowban volt a mérkőzés.

VLADONE JÁTEKJOGAT VISSZAADTA AZ ASZTALI TENISZ SZÖVETSÉG. A kolozsvári UEC válogatott játékosa, aki mint ismeretes, nem akart kiutazni a badeni világbajnokságra az előkészületek hiányossága miatt, ezzel teljes elégtételt kapott, ugyszintén egyesülete is.

A Gloria és az AMEFA vasárnapi csapatai

A Gloria Cheresladean nélkül, az AMEFA multheti csapatával játszik.

A két aradi divíziós csapat vasárnap nagy harc előtt áll. A Gloria az „U” ellen játszik Aradon, az AMEFA pedig Satumare-Szatmáron látogatja meg az Olimpiát.

A Gloria meglehetősen kellemetlen összeállítási gondokkal küzd, ugyanis egyik legjobb csatára, Cheresladean megsérült és ilyenformán pótlásáról kellett gondoskodni. Helyére előreláthatólag Igna kerül. Az AMEFA csapata változatlanul ugyanaz, amely a DUG ellen pompásan szerepelt. Alább adjuk a két csapat összetételét, valamint az „U” együttesének várható összeállítását:

Gloria: Theimler — Varjasy, Volentir — Baity, Dobra, Lupas — Igna, Rohan (Tudor), Fritz, Micoia, Mercea.

AMEFA: Szadovszki — Bulbas, Csajka — Szurgyi, Szabó, Szaniszló — Cucula, Léb, Perneki, Dvorzsák, Praszler.

Universitatea: Moldoveanu — Georgescu, Iovanovici — Putnic, Bocsa, David — Benkó, Iovanovici, Truta, Vaici, Draga.

KATONATISZT NEM VEZETHET LABDARUGÓMÉRKŐZÉST. Bucurestiből jelentik: (Radior) A hadügyminisztérium rendeletet bocsátott ki, amelyben megtiltotta, hogy katonatisztek futballmérkőzéseket vezessenek. A rendeletet közzétette a központi futballbíró testület vezetésével is.

A CON foglalkozott az ACFR—Venus mérkőzés után történt botránnyal, de döntés nem történt, minthogy a szövetségi megbízott jelentése nem érkezett meg, addig is a tárgyalást elhalasztották.

ELMARAD MAGYARORSZAG—CSEHSZLOVAKIA B. VÁLOGATOTTAK BRÜNNI TALÁLKOZÓJA.

Ismeretes, hogy a magyar B. válogatottak vasárnapra Brünnebe kitűzött mérkőzését Masaryk halála és temetése miatt későbbi időpontra halasztották el. A brünniek a mérkőzés új időpontjával szeptember 28. ajánlották e ebbe a magyar Nemzeti Liga is beleegyezett. Közben azonban a magyar nagycsapatok kijelentették, hogy hétköznapra nem bocsáthatják a válogatott rendelkezéseire játékosikat, mire a Magyar Nemzeti Liga gyengébb csapatot jelentett be a brünni mérkőzésre. A csehek azonban ezt a csapatot nem fogadták el és kérték, hogy a mérkőzés jövedelmezősége szempontjából legalább Sárosi dr. szerepeljen a magyar csapatban. Miután ezt a kérést nem lehetett teljesíteni, a csehek lemondták a brünni mérkőzést.

Olimpia Tricolor barátságos mérkőzés az Olimpia pályán. Vasárnap délelőtt az Olimpia csapata, amely szabadnapos, délelőtt barátságos mérkőzést rendez pályáján és 11.15 órai kezdettel a Tricolor ellen játszik. A két jóképességű csapat találkozása nívós küzdelmet ígér.

Kik vezetik a vasárnapi mérkőzéseket Aradon?

Nemzeti bajnokság: Gloria — Universitatea, Gloria-pálya, 16 órákor, bíró Bucur Barsu, határbírók Marița és Adamovici.

Ker. I. o. bajnokság: Unirea—Astra, CAA-pálya 10.30 órákor, bíró Darázs, határbírók Chiral és Bartha. Sparta—SGA, Tricolor-pálya, 16 órákor, bíró Polareczky, határbírók Cégka és Ardelean Ioan. Hakoah—Juventus, CAA-pálya, 16.15 órákor, bíró Pfeiffer, határbírók Pálffy és Ciosescu. Intelegerea—CAA, Intelegerea-pálya, 16.30 órákor, bíró Ciorogariu, határbírók Milancovici és Musca.

Barátságos mérkőzések: Titanus—Freidorf, Titanus-pálya, 16.45 órákor, bíró Maceanu, határbírók Ciupuliga és Kirschner. Olimpia—Tricolor, Olimpia pálya, 11.15 órákor, bíró Oprița, határbírók Mara és Gombos.

Ker. II. o. bajnokság: CAR—Crișana, Rovinepécskai-pálya, 16 órákor, bíró Husztik. Banatul—Vulturul, Banatul-pálya, 16.30 órákor, bíró Schneider, határbíró Höhn.

Iffjúsági bajnokság: CAA—Transilvania, CAA-pálya, 8.45 órákor, bíró Vágálau. USA—Olimpia, Olimpia-pálya, 9.30 órákor, bíró Marienuț. AMEFA—Tricolor, AMEFA-pálya, 10 órákor, bíró Kradi-gaty. SGA—Intelegerea, Gloria-pálya, 10 órákor, bíró Vajjanu dr. Unirea—Fortuna, Unirea-pálya, 10 órákor, bíró Burdan. Astra—Titanus, Titanus-pálya, 13.30 órákor, bíró Ugrin. Gloria—Hakoah, Gloria-pálya, 14 órákor, bíró Goicea.

Apostoli a középsúly ökölvívás világbajnoka

NEWYORK, szeptember 24. A középsúly ökölvívás világbajnoki címét az olasz származású Apostoli amerikai boxoló nyerte el, aki tegnap legyőzte Marcel Thil francia bajnokot. Az amerikai a tizedik menetben súlyosan megsértette Thil szemét. Thil ugyan folytatni akarta a küzdelmet, de a zsüri megállapította harc-kép-telenségét és Apostolit jelentette ki győztesként.

Serbanescu nehézsúly ökölvívó bajnok balsikere Párisban. Párisból jelentik: Serbanescu országos nehézsúly ökölvívóbajnok tegnap mérkőzött Párisban a francia Charles Rutzsal. Serbanescu az ötödik menetben súlyosan megsérült, felszakadt a szemhéja és az erős vérzés következtében kényszerítve volt, hogy feladja a küzdelmet.

KÖZGAZDASÁG

Máról holnapra komoly árfolyamemelkedést eredményezhet a gabonapiac a nemzetközi feszültség

Rekordhozam a szovjetben, gyenge terméseredmény Németországban és Kanadában. Hajóürhiány nehezíti a román gabonakivitel bonyolítását.

Arad, szeptember 24. Most kerültek nyilvánosságra az ezévi búzatermés adatai. Az orosz termés 113.000.000 tonnát tesz ki és pontosan 50 százalékkal nagyobb az előző évinél. A szovjetrendszer fennállása óta 1935-ben számoltak be a legnagyobb eredményről, de az idei ezt is felülmuta. Az Egyesült Államok búzája 241.000.000 tonna. Kanadában 7.000.000 tonnával kevesebb termelt az előző évinél. Ausztráliában nem kevesebb, mint 20.000.000 tonnával csépeltek több búzát. Az olasz termés megelégedést eredményezett; Németországban gyenge volt a hozam.

A rozs 11.000.000 tonnával többet hozott, de a buza 3 százalékkal kevesebbet. Belgiumban 65.000 tonna a veszteség 1936-hoz viszonyítva, minőségileg pedig szinte katasztrófális. A világ búzaexport mennyisége 165.000.000 tonna, a kereslet 150 millió tesz ki 1937 szeptember 15-ig. Az árak tehát szilárd irányzatot képviselnek előreláthatólag. A nemzetközi politikai helyzet esetleges feszültsége máról holnapra komoly áremelkedést idézhet elő. A lesújtónak mondható román búzakitelt bizonyos mértékig a Földközi és Feketetengeri bizonytalan helyzet is befolyásolta, a különböző kereskedelmi vállalatok tulajdonát képező hajókat nem merték utnak indítani. A nyoni értekezlet egyelőre nyugalmi légkört teremtett a sz. a körülmény a keresletre

is kihatott, bár az erős külföldi verseny továbbra is érezteti hatását.

Brailai jelentés szerint a román gabona iránt a külföldi piacokon megnyilvánuló lanya kereslet mellett a hajóürben mutatókozó hiánnyal is meg kell küzdenie exportőreinknek. A brailai kikötő körzetében jelenleg mindössze 10 szállító hajó tartózkodik, ami mindenképpen kevés a kivitel lebonyolításához, bármilyen mérsékelt keretek között folyják is ez. Az elmúlt év szeptemberének második felében mindennap legalább 25-30 búzát behajózó szállítóhajó volt a brailai kikötőben a munkálatokat gyorsított ütemben bonyolították, mert a helyet más hajóknak kellett átadniok.

A hajóür-hiány miatt napról napra nagyobb árat kínálnak az exportőrök szállítási lehetősége megszerzése érdekében, azonban a szükségleteket még így sem lehet fedezni. Legnagyobb áremelkedés a hajóür bérleténél anghiai, anversi, rotterdami és németországi viszonylatban mutatkozik, mert azok a hajók, amelyek ezekre a piacokra szállítanak, jobb feltételek mellett szűzösdést találtak az amerikai kikötőkben. Nagyszámu hajót szerződöttetett a szovjet kiviteli szövetségi is, mert a tanácsállam ezidőn rendkívül nagymértékű gabonakivitelre készült fel. Legújabb jelentések szerint szeptember 25 és október 12 között 40 szállítóhajó érkezik a kikötőbe.

November 10-ig érvényben marad a buzakiviteli jutalom

Bucuresti, szeptember 24. A központi buza-értékesítő bizottság legutóbbi ülésén elhatározta, hogy november tizedikéig érvényben tartja a 7000 leies és a 9330 leies liszt kiviteli prémiumot. Ezek a prémiumok szeptember másodikika után történt szállításokra vonatkoznak. A hivatal hozzájárult 100 vagon buza kompenzációs alapon történő, Csehszlovákiába való szállításához. Ezen kívül 4000 vagon buza Ausztriába való kivitelét is engedélyezték.

Emelkednek a gabonaárak

Gabonapiac: Az aradi gabonapiacra csekély felhozatal volt és ennek következtében a buza árban emelkedés mutatkozott. Ujtengeri ezuttal nagyobb mennyiségben került a piacra. Az árak a következőképpen alakultak: Buza mm. 440—460 lei, tengeri 310—320, ujtengeri 240, árpa 390—420, zab 350—360 lei.

Zöldségpiac: hagyma kg. 3—4 lei, fokhagyma 6—8, burgonya 3, csipős zöldpaprika 10 dr. 1, édes zöldpaprika 3 drb. 1, fejeskáposzta drb 4—8, savanyukáposzta kg. 7—8, retek 2 köteg 1, paraj kg. 1, levesbe való zöldség kötege 2, lencse kg. 8—10, torma drb. 2—3, saláta 3 drb. 1, uborka 100 drb. 50—60, paradicsom kg. 2—2.50, kék paradicsom drb. 3—5, zöldbab 9—10, csöves tengeri drb. 1—2.

Gyümölcs piac: barack kg. 8—18, alma 4—8, körte 6—16, szilva 10—12, dió 16—18, hámozott dió 36—38, szőlő 4—8.

Baromfi piac: Kővér Hba párja 260—380 lei, sovány Hba 110—150, kővér kacska 170—200, sovány kacska 50—90, nyuk 60—100, csirke 25—60, pulyka 150—280, gyöngy tyuk 45—65, balambó 10—17 lei. Tojás drb. 1—1.20 lei.

Élelmiszer piac: szarvasmarha kg. 14—16 lei, borjú 25—27, sertés 21—23 lei.

Takarmány piac: széna mázsája 110—130 lei, kőhere 130—160, szalma 45—50 lei.

Tejtermékek: tej literje 4—5 lei, savanyu juh-tej 10—12, tejfel 25—30, vaj kg. 60—70, tehénturó 10—12, juhturó 24—26 lei.

= Használt gépkocsik behozatala. A pénzügyminiszterium elhatározta, hogy a jövőben nem járul hozzá a behozatalra kerülő használt gépkocsiknak a vámhatóságok által történő felbecsüléséhez. Ezentúl ezeknél a kocsiknál is a teljes vámtétel fizetendő ki, mert a múltban a használt gépkocsik behozatalánál visszaélések történtek.

= Drágul a cukor. A legfelsőbb kartelltanács albizottsága, amelyet a cukorrépa árak tanulmányozásával bíztak meg, elkészítette jelentését és ebben a cukorrépa árak felemelését javasolja.

NYILTTÉR

(E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség)

Fiamért, Stein Vilmosért semmi felelősséget nem vállalok. Stein Ferenc.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **20 lei.** :: szó 2 lei. ::

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai: szerkesztőség: 20—14, kiadóhivatal: 11—51.

ALKALMAZÁS

Asztalossegéd felvétetik, Gruber, Sírja-Világos. 5094

Keresek mindenestől, aki a főzéshez perfektül ért 2 személyhez, jelentkezni lehet 2—3 óra között Bul. Carol 83 első emelet, ajtó 6. 5073

Mindenestől szakácsnő vidékre felvétetik. Jelentkezni délutáni órákban Bul. General Draculina 16. II. em. 12.

ÁLLAST KERESŐK

Jó bizonyítvánnyal jólfőző mindenestől szakácsnő 1-re ajánlkozik. Cim Str. Cuza Voda 18. 5105

LAKÁS

Elegánsan butorozott különbejárta szoba fürdőszoba használatlaltal azonnalra kiadó. Cim a kiadóban. 5100

Közgazdasági hírek

Gabonapiac: rozs: 46.000 lei, árpa 36.000 lei, 77 kilós — 3 százalékos — buza 48.000 lei, zab 34.000 lei, kőles 50.000 lei. Az irányzat lanyha, külföldről sem érkeznek biztató hírek.

Az augusztusi tartós esőzések általában kedvező hatással voltak a termőföldekre. A mezőgazdasági munkálatok mindenütt nagy élénkséggel folynak, kielégítő körülmények között.

A forgalomból kivont „ezüst” százásokat most már csak adó fejében fogadják el, illetőleg a jegykibocsátó intézet fiókjai beváltják a még forgalomban levő érmeiket. Október 25-én azonban a becserélésre vonatkozó rendelkezések határideje is lejár és ettől kezdődőleg a régi 100 leies érepeneket már sehol sem fogadják el.

Varró és szabászat
kurzusomat urilányok részére
október 1-től
megkezdem **REVEZS MAGDA**
Str. Horia 7.

A vámvezérigazgatóságnál értekezlet volt, amelyen a vámfelügyelők vettek részt és a melynek során a behozatali formások egyszerűsítéséről tárgyaltak.

Szabadforgalmu devizák árfolyama szeptember 23-án: német márka 37.20—37.25, pengő 26.85—27, osztrák schilling 28.50—28.60, cseh korona 5.17—5.19, drachma 1.04 és fél—1.06, török font 84.50—85.50.

Gyógyfürdők Metropolisa

**3 hetes pihenésre
Budapest**

Vizummentes beutazás Magyarországra
50%-os kedvezmény a MÁV vonalain.

Gyógyászati lakás, teljes ellátás, illetékek, kft-szolgálat, adók, fürdő, orvosi felügyelet, körjáratok és további árengedmények. — Leibniz-fizethetők az

EUROPA

Román Nemzeti Utazási és Idegenforgalmi vállalat összes irodáiban. — Aradon: „EUROPA” (Sándor Ferenc könyvtárban), Bul. Regina Maria 10. szám.

= Uj beváltási árfolyamok az államvasutnál. Az államvasut október elsejétől kezdődőleg a következő beváltási árfolyamokat lépteti életbe: egyiptomi font 714.32 lei, németalföldi forint 77.36, drachma 1.11, dinár 3.08, német márka 38.89, belgas 23.69, belga frank 4.74, pengő 27.78, dán korona 31.15, finn márka 3.09, török font 85.85, angol font 696.90, pezeta 19.51, dollár 141.47, aranydollár 241.86, norvég korona 34.85, francia frank 4.81, cseh korona 4.91, leva 1.31, svéd korona 35.96, palesztinai font 697.60, zloty 26.55, osztrák schilling 27.78, eszt korona 38.89, svájci frank 32.27 és arany frank 46.68.

RADIO

SZOMBAT, SZEPTEMBER 25.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. 14.10: Rádióhíradó, időjelzés, időjárásjelentés, tőzsde, bel- és külföldi hírek. 14.25: Hanglemezek. 15: Hírek. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. Radio Románia. 19.0: Román népzene. Radió Bucuresti. 19.03: Kamarazene. Radio Románia és Radio Bucuresti. 19.25: Szalonzene. 20.30: Hanglemezek. 21: Rádiópósta. 21.15: Ghindă-jazz. 22.30: Sport, rádióhíradó. 22.45: Táncczene. 23.55: Hírek.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Kazár Emil elbeszéléseiből. 11.45: Mit nézzünk meg? 1.05: Póttászene. 1.30: Hírek. 2.20: 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.15: Harsányi Gizit mesél. 5.45: Hírek. 6: Mit üzen a rádió? 6.30: Szalonzene. 7.30: A Hadilevéltár érdekességei. Séta a mikrofonnal. 8.05: Szepessyné Gábor Mária magyar nótákat énekel, kíséri Sárközi Gyula és cigányzenekara. 8.50: „Hol a piros?” Rádiójáték három részben. 10.30: Hírek. 11: Honvédszene. 12: Jávör-jazz. 1.05: Hírek külföldre.

Budapest II. 6: Zongorahangverseny. 7.35: Sárközi Gyula és cigányzenekara muzsikál. 8.05: Mezőgazdasági félóra. 8.35: Hanglemezek. 9.20: Hírek, löversenyeredmények. 9.45: Szmirnov Szergej balalajkenekara.

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 26.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsok. 9.15: Vallásos óra. 13: Időjelzés, kulturális hírek, sport, vizállásjelentés. 13.10: Victor Predescu zenekara. 14.10: Rádióhíradó. 14.25: A hangverseny folytatása. 14.45: Vidám óra. 15: A falu órája. 15.55: Román zene. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai tanácsok. 19.12: Katonazenekar. 20.10: Rádiógyetem. 20.30: Corologos-jazz. 21.35: „Csokoládé katona”, operett 3 felvonásban. Az első szünetben: Rádióhíradó. A második szünetben Sporteredmények.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

Magánház belvárosban 4 szobás lakással mellékhelyiségekkel, műhelyhelyiségekkel, kertés udvarral kiadó, esetleg eladó. Cim a kiadóhivatalban. 5103

ÜZLET

Nagyforgalmu évek óta fennálló fűszer és lisztüzlet átadó. Cim a kiadóban. 5039

Uri magánház

Micalaca-Noua legelső uccájában 3 szobás lakással (üvegezett veranda, cserépkályhák) mellékhelyiségekkel 175 ezer leiert eladó. Egyedüli megbízott: PALMAI ingatlanforgalmi iroda, Bul. Reg. Ferdinand 58. 5102

Nyomatott a Hirlap nyomdájában.

ELADÁS

50 HP gőzgép és különböző vasszerszámok eladók. Yingai gőzmalom. 5099

Haláloset

elutazás, költözésközből kifolyólag veszek készpénzért ocska butorkat, ruhaneműeket, ágyneműt, matracot, szőnyeget, varrógépet, egész lakberendezést, könyveket festményeket, hangszereket, makulaturapapírt, ócskavasat, padlásholmit. — Vásárolok lakásban és padláson heverő bármilyenemű felesleges holmit, lim-lomot stb. Vidékre is megyek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadója, vagy lakásomra. Levelezőlap- vagy személyes hívásra házhöz jövök. Gojdu-uca 7 Steiner Sándor.